

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Case: Agriforest-sanaston ontologisointi ja liittäminen ONKI-infrastruktuuriin

Päivi Lipsanen, Kimmo Koskinen
12.9.2008

Viikin tiedekirjasto

AFO

- Perustuu Viikin tiedekirjaston Agriforest-asiasanastoon
- AFOssa nyt noin 6000 käsitettä
- käsittelemättä vielä noin 500 elintarvikealan käsitettä
- Metsämiesten Säätiö rahoitti hanketta

AFOn aihepiirit

- Maatalous
 - Suomessa vain Viikissä yliopistotasoista koulutusta
- Eläinlääketiede (kotieläintiede)
 - Suomessa vain Viikissä yliopistotasoista koulutusta
- Metsätalous
 - Suomessa vain Viikissä ja Joensuussa yliopistotasoista koulutusta
- Elintarvikeala
- Ympäristöala
- Biologia

AFOn erityispiirteitä

- Agrovoc (FAO) – käännökset
- Eliöiden tieteelliset nimet
- Eliösystematiikka tärkeää
- Yhteistyökumppaneita mm.
 - Metla
 - MTT
 - RKTL
 - Evira
 - SYKE

Rakentaminen

- Ripustettiin YSOon ja noudatettiin YSOon ontologisointiperiaatteita
- Keskityttiin omien erityisalojen käsitteisiin, esim. lisättiin puulajeja
- Vain rajoitetusti muiden aihepiirien käsitteitä, jotka jo YSOssa (esim. julkaisut, mallit, tappiot)
- YSOon kanssa ekvivalentteja käsitteitä noin puolet, koska YSOssa paljon myös erikoisalojen käsitteitä (esim. tehometsätalous, kontortamänty)

Kokemuksia käytännön ontologisoinnista

- ”Vierihoito” TKK:lla hyödyllistä sekä AFOn että YSON kannalta – käsitteitä voitiin pohtia yhdessä saman tien
- Työ on hidasta
- Lähteet usein ristiriitaisia
- Ylläpitoon tarvitaan mahdollisuus muutosten historialle ja sisäisille huomautuksille

Kokemuksia AFOn käytöstä

- Nopeuttaa asiasanojen valintaa jo tässä muodossa
- Hierarkioiden näkyminen kätevää
- Käsitteiden kuvaukset (kuten YSOssa) olisivat erittäin hyödyllisiä

Tulevaisuudessa

- AFO liitetään
 - DViikki-julkaisuarkiston tallennusliittymään
 - eViikki-kirjallisuusviitetietokannan hakuliittymään
- Agriforest-sanaston ylläpidosta siirrytään AFO-ontologian ylläpitoon?

AFO-esimerkkejä

- Metsätalous
 - Agrovoc
 - Alakäsitteistä osa AFO:n, osa ekvivalentteja

- Kontortamänty
 - AFOssa myös lajin muunnokset
 - YSOon yhdistettynä näyttää sekavalta, kuten monen eliölajin kohdalla

- Puut
 - monenlaisia alakäsitteitä
 - tukkipuut - lähikäsite tukit

YSO + eViikki

- Luomuviljely -> luonnonmukainen viljely